

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

1. Ваше Високопреосвештеништво, во една прилика изјавивте дека „сè додека има национал-шовиниски во МПЦ, не постојат услови за продолжување на преговорите“, а повод за Вашето реагирање е повторното интензивирање на негативниот притисок врз МПЦ, при што Српската Црква ги користи сите врски во екумената за да не оцрни. Дали Вие како Епископ на МПЦ којшто зад себе има голема пасива и одговорност за нејзиниот духовен живот и спасение и најпому верувате дека во ситуација треба да биде инволвирана и претставена?

ЦАРСТВОТО

НАЈПРВО

Потребно е да продолжи дијалогот помеѓу МПЦ и СПЦ, не заради доброто на МПЦ, туку заради доброто на Православието. Но за тоа е потребно да обезбедиме услови. Најосновен услов, согласно црковниот метод за решавање на проблемите, е покајанието, односно простувањето и барањето прошка.

Мислам дека после сè што се случи треба да се остави да помине еден период за состојбата да се смири. Во меѓувреме секоја страна мора да се воздржува од какво било дејствие што води кон повторно разгорување на страстите. Можеби е подобро да се почека да помине и изборот за нов Патријарх во Србија, бидејќи со тоа ќе се избегне пројавувањето на екстремни преговарачи од српска страна коишто меѓу себе би се докажувале кој е поголем заштитник на српските национални интереси во борбата за патријаршискиот престол, а на штета на дијалогот. Тоа е досегашното искуство. А по сè изгледа треба да се почека и разврската на настаните во Црна Гора, бидејќи решавањето на црногорското прашање во главите на носителите на идејата за Голема Србија коишто се учесници во Соборот на СПЦ е суштински поврзано со решавањето на македонското прашање. Многу добри услови за решавање на црковниот спор со СПЦ би се создале кога би бил решен актуелниот спор околу името на нашата држава со Република Грција, за коешто изгледа исто така ќе треба да почекаме. Во Македонската Православна Црква - Охридска Архиепископија при крај се предвидените хиротонии на новите Епископи, а постојат уште неколку стратешки важни, но испразнети епископски седишта кои треба да се пополнат. Откако и МПЦ ќе ги консолидира своите редови, тогаш во посилен состав и од нови позиции ќе може да се сретнеме и да ги продолжиме разговорите, и тоа најверојатно под покровителство на Руската Православна Црква.

Преку своите писма и изјави Патријархот Алексиј Втори веќе се наметна како авторитет којшто не се согласува со постојните состојби и решенија и кој ги повикува двете Цркви да се вратат на масата на дијалогот. Рускиот Патријарх и Црква нема да ја пропуштат можноста со решавањето на еден ваков клучен проблем, како овој меѓу Македонската Православна Црква и Српската Православна Црква, de facto да ја преземат лидерската позиција во Православната Црква, особено затоа што се неострастени - за разлика од Грците и од Србите - во однос на пастирскиот и историски факт на постоењето на македонскиот народ. Не е добро во случајов тоа што СПЦ досега на секој начин го одбегнуваше посредништвото на Рускиот Патријарх. Цариградскиот Патријарх и некои Епископи околу него и покрај добрата волја и намера да помогнат, во постојните околности тешко ќе можат тоа да го сторат.

НЕБЕСНО

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

Значи, потребно е да постои трета авторитетна страна како сведок и помошник во дијалогот, особено што аргументите се на наша страна. Лошо ќе биде ако ние се покажеме неспособни, па во решавањето на проблемот непосредно се вмеша Господ. Господ сигурно ќе најде некакво решение, само што најверојатно тоа нема да биде пријатно за никого. Историјата ни покажа дека само под игото на ропството наметнато од иноверници се препознававме како браќа. Само, тоа е решение за неразумни. Решение за разумни постои, но за тоа во свое време.

2. Можеби за православниите верници е разбирливо што и ншо друѓи православни Епископи си земаат за право да просудуваат и ншо е праведно а и ншо не е во нашиот случај, но сосема е несфатливо што и ншо Ватикан го крена гласот и засијана зад расколнициите. Каква опасност се крие зад сето ова за севкупната православна христијанска екумена?

Сите ние кои живееме во таканаречениот Западен Балкан мораме да сфатиме дека сме му подложни и дека го живееме ефектот на затворен простор. Тој простор го формираат разните верски, национални, јазични, комуникациски, економски, културни, просторни, визни и други бариери што се испречени помеѓу нас и Европа и помеѓу нас и светот. Понекогаш заради ова може да се почувствуваме како да живееме во еден вид експериментален простор. Простор во кој главните експерименти се извршуваат со помош на медиумите.

Сето ова е одлична подлога за српската пропагандна машина неконтролирано да пласира какви сака информации преку нашите медиуми. За жал тоа се прави со помош на некои наши медиумски работници кои се должни да ја контролираат веродостојноста на тие информации, а кои заради својата неосвестена фрустрираност, или намерно, неконтролирано пропуштаат сè што Белград сервира овде кај нас. Така на пример, српската пропагандна машина пронајде две неинформирани лица од Брисел (внимавајте, не од Лондон или од Париз) да изјават нешто за наводно недоволно почитување на верските права и слободи во Р. Македонија и тоа го пренесе преку своите медиуми, а секако, потоа и преку нашите, небаре преку свои, сè со цел да се создаде впечаток дека Европската Унија официјално нешто ни порачува и на тој начин да се изврши притисок врз нашата држава. Од друга страна, речиси ни една од нашите изјави не се пренесува преку српските медиуми во српската јавност.

Истото важи и во однос на Ватикан. И таму некои од српските Епископи ги искористија своите врски и познанства во Министерството за надворешни работи на Ватикан и добија некаква куртоазна изјава во корист на Вранишковски што потоа

ЦАРСТВОТО

НАЈ П Р В О

медиумски ја пласираа кај нас како сериозна. Но, работите воопшто не стојат така. Ватикан е премногу добро информиран за да си дозволи таков луксуз и да си го извалка угледот сериозно вплеткувајќи се во нечесни игри на некои поединци од Соборот на СПЦ.

Сепак треба да имаме и предвид дека во сите тие или при слични идни реакции можно е да има и многу политика. Затоа, и ние како Црква неопходно е да сме поактивни во претставувањето на вистината за МПЦ пред другите Цркви, а и во делот на она што се нарекува 'односи со јавноста'.

3. Кога сѐјанува збор за поимот 'расколник', тоа секогаш во Македонија се поврзува со едно име... Името како име и личноста како личност се битни, но клучно значење во сето тоа има дефинирањето на Охридската Архиепископија. Ако се вратиме на корениште, на црковната историја, што тоа значи?

Веќе имам нагласено дека суштинско црковно име на Македонската Православна Црква е Охридска Архиепископија. Согласно историските факти и Уставот на нашата Црква, на Црковно-народниот собор во Охрид во 1958 година беше возобновена Охридската Архиепископија во лицето на МПЦ, а Поглаварот на МПЦ ја доби титулата Архиепископ Охридски и Македонски; случување кое СПЦ во 1959 година го потврди со своја синодска одлука, а што е уште поважно, го потврди со Литургијата на која Српскиот Патријарх Герман во сослужување со Архиепископот Охридски и Македонски Доситеј, како и со Бачкиот епископ Никанор, на 19. 07. 1959 во Скопје го хиротониса новоизбраниот епископ Преспанско-битолски Климент. Ова изворно и суштинско црковно име на нашата Црква, во остварените средби со другите сестрински Православни Цркви, никогаш досега не било доведено во прашање, иако не им е на сите сеедно.

Охридската Архиепископија, како Црква од овие простори, се темели врз уште постара Црква од 6 век, а тоа е Црквата Јустинијана Прима, во тоа време трета по чест меѓу Црквите, после Рим и Цариград. Тоа е црковен континуитет на којшто секој може да му позавиди. Некои од охридските архиепископи дури и се потпишувале како архиепископи на Јустинијана Прима.

Соседните народи во текот на вековите оформиле свои сопствени центри на државна и на црковна моќ, откинувајќи, канонски или неканонски (како на пример СПЦ), територии што се наоѓале под црковна јурисдикција на Охридската Архиепископија. Токму тоа е доказ дека Охридската Столица не ја познавала како свој црковен центар, но добро знаат и денес дека таа, со Охридскиот Универзитет,

Н Е Б Е С Н О

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

е нивен духовен и културен центар - од тука па до Русија - и извор на нивниот црковен, а да не кажам и државен идентитет.

Во ова се состои вистинското достоинство на Охридската Архиепископија и нејзината голема историска улога. Божјата Промисла Охридскиот црковен центар го задржала како оска околу која ќе се случуваат сите битни настани поврзани со времепениот и вечен опстој, благодитие и идентитет на македонскиот православен народ. Ако е Господ со нас, кој ќе е против нас?! Затоа не можеме и нема да дозволиме никому да го присвојува името Охридска Архиепископија и титулата Архиепископ Охридски.

4. Според сè што она што го видовме, Ви се чини ли дека последниве неколку години преку „грбот“ на МПЦ се одвива „твивка војна“ против Православието во регионот и пошироко, односно дека сегашниот спор е искористен за осиварување на некои геостратеешки политички и верски интереси?

Попрво би рекол дека ние православните сме си криви за сè лошо што ни се случува и дека преку „грбот“ на МПЦ само се откриваат болеста и парализата на Православието, односно крајно редуцираната и промашена мисија и многу бледото сведоштво на Христос што ние православните му го пружаме на светот. Болеста се нарекува *еинофилеизам*. Со прости зборови, тоа е кога националните интереси, оние што ги надминуваат пастирските димензии и преоѓаат во експанзионистичко-хегемонистички, се поставуваат пред интересите на Црквата и пред заедницата со Бога, за на крајот оние што така прават останувајќи без благодатта на Светиот Дух да ја изгубат и Црквата и нацијата, а забораваме дека Господ рече: *Барајте го најнапред Царството небесно и сè друго ќе ви се додаде* (Мат. 6, 33). Болеста на Православието можеме да ја забележиме преку три појави:

а) Прва и најзабележителна појава е организирањето на Црквите во дијаспората кое не е во согласност со светите Канони. Согласно светите Канони на Црквата во еден град треба да постои само еден Епископ кој ја возглавува Црквата на сите православни христијани што живеат во него (8 пр. на I Всел. Собор и др.). Но, бидејќи Православните Цркви во дијаспората се организираат според начелото на

ЦАРСТВОТО

НАЈ П Р В О

етничка при падност, тие за секоја етничка заедница си поставуваат и свој Епископ. Така се случува во еден град да постојат и десетина православни Епископи, што не е согласно со светите Канони на Црквата, но и со православната догматика во делот на христологијата и еклисиологијата. Меѓу другото, тоа е и лош знак, односно знак дека помеѓу помесните Православни Цркви сè уште траат исцрпувачките внатрешно-црковни и етнички борби за црковна и етничка доминација, кое пак истовремено е и реален показател дека времето сме се откажале од мисијата на Црквата кон надвор, меѓу оние коишто сè уште не ги допрела спасителната благодат Божја што пребива во неа. Затоа, не гледаме православната вера во дијаспората, освен инцидетно, да се шири надвор од православните доселенички заедници и нивните црковни и клубски простории. Секако, заради отсуство на духовниот живот ги губиме и своите православни верници, особено младите кои веќе не го ни зборуваат својот мајчин јазик, којшто пак Црквите заради зачувување на националното го користат во своите богослужби. Македонската Православна Црква е најмалку виновна за сето ова, бидејќи таа само последна се вклопи во веќе постоечката шема којашто другите Цркви досега ја поставиле без да остават простор за друг пастирски избор, и затоа МПЦ е надвор од дометот на судот на која било друга Црква во однос на ова прашање.

б) Втора појава е промашената мисија на Црквите коишто својата јурисдикција ја протегаат надвор од своите етнички граници. Карактеристичен и нам најблизок пример за ова е СПЦ. По завршетокот на Првата светска војна нејзината канонска јурисдикција се прошири од Македонија до Словенија. Но, како што рековме, бидејќи и СПЦ како повеќето Православни Цркви боледува од етнофилетизам, нејзината, би рекле само национална мисија на тие простори, остана, нормално, празна од благодатта на Светиот Дух и е пример за тотално промашување. Тоа значи дека сите оние што се чувствуваат како Срби традиционално учествуваат во нејзиниот живот, а сите оние што се припадници на друга националност, заради обидот насилно да бидат привлечени и посрбени, се одвратија од Православната Црква.

Н Е Б Е С Н О

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

За речиси сто години владеење со тие простори СПЦ буквално не може да се пофали дека православно крстила барем еден Словенец, барем еден Хрват, барем еден Босанец, барем еден Албанец, барем еден Маџар. Но, затоа успеа да одврати од себе околу 60% - 70% Црногорци коишто заради тоа организираат своја посебна Црква, а може да се пофали и со демонската идеја дека три милиони Македонци наводно ги одделила од заедница со останатите Православни Цркви. Тоа е една зла намера којашто пред сè нив духовно ги разорува, а не фактичка духовна и црковна состојба.

в) Трета појава е промашената мисија на Црквите внатре во нивните етнички граници. Бидејќи етнофилетизмот го одвојува свештенството од благодатта на Светиот Дух, тоа не може да биде сведок Христов, односно не е способно да го помине патот на 'очистување', 'просветлување' и 'обожување', ниту да води други по него. Затоа имаме многу традиционални христијани коишто се тоа само по некаква инерција, а малкумина такви коишто вистински врват по тесниот пат носејќи го смирено и со благодарност крстот Христов. Показател на ваквата состојба се нашите празни храмови. Статистиката е поразителна и сурова. Од стоте проценти на православно население што живее во одредена православна држава одвај 0,5 % присуствуваат на неделните богослужби. Тоа се случува на пример и во Македонија, која до душа во споредба со другите православни земји уште и стои некако добро, каде што од 1 600 000 православни само 8000 верници присуствуваат на неделните богослужби. Во Србија присуството на неделните богослужби процентуално е уште помало. На големите празници, пак, како што се Велигден или Богојавление, оваа цифра достигнува само од 10% до 15%. А колку и од овие 0,5% што се редовни на неделните богослужби има такви кои редовно се исповедаат и се причестуваат и живеат под раководство на духовен отец, тоа е друго прашање. Ако и тоа го провериме, тогаш ќе се соочиме со поразителни податоци. Значи, покрај ваквата алармантна состојба присутна кај сите, за големо чудо и срам Православните Цркви сè уште се занимаваат со својата борба за превласт. Затоа, на место се зборовите на еден обичен човек, таксист од Белград: „Ма што прават овие нашиве Владици во Македонија? Да сакаат тие вистински да работат, имаат и овде доволно работа!“ Просто ни доаѓа да воскликнеме: „Таксистот за Владика, а некои Владици - за таксисти!“

Ова се вистинските проблеми со коишто денес се соочува Православната Црква, кои треба да се освестат и решаваат, а не постојано, свесно или несвесно, да се продлабочуваат. Ваквата состојба е знак дека локалните епископални Цркви ги водат Епископи кои уште не се очистиле од своите страсти, и нивната внатрешна подложност на страстите, особено на страста на етнофилетизмот и на високото мислење за самите себеси, се рефлектира како внатрешна меѓуцрковна борба за власт.

ЦАРСТВОТО

НАЈ П Р В О

Не гледаме видлив физички прогон над Православната Црква денес, кој пак кореспондира со внатрешната духовна зрелост, особено со дарот на умносречната молитва кај прогонетите. Тоа ќе претставуваше потврда за нејзината зрелост во овој историски момент и наша утеха.

5. Неодамна бевме сведоци на последниот од многуте ирришисоци врз МПЦ со кои сега се лобира за ослободување на Вранишковски. Дали Вранишковски ирриши нова верска заедница или ја урива МПЦ? И ирриши: зошто не му се суди за ирришевера на ирриши од верницирриши, ирриши ирришиставува кривично дело очигледно за ирриши, ирриши ирришиво е осуден за кривично ирриши дело 'ирришење на национална и верска омраза', кое ирришишко се докажува ирриши Зайад?

Нападот врз овие три компоненти - свештенството и народот, името на Црквата и титулата на Поглаварот, како и врз нејзиниот имот - од кои е сочинета и преку кои се означува и се препознава секоја верска заедница, непобитно говори дека главна цел на Вранишковски е разнебитување на МПЦ, а не формирање на нова верска заедница. Во прилог на ова говорат следните докази:

Нарушувањето на владението на имотот што МПЦ го претрпе од страна на Вранишковски и на неговите следбеници е првиот неспорен доказ. Меѓу другите да ги спомнеме само познатиот случај на упад во битолската црква на Свети Димитриј во обид да изврши верски обред и физичката пресметка што ја предизвика внатре. За ова дело, покрај одлежаниот притвор, беше осуден со казна затвор од една година, односно две години условно. Дел од вкупно двете години и шест месеци казни затвор што моментално ги одлежува е и едната година што ја доби за упадот во битолската црква. Откако Вранишковски и неговите увидоа дека упадот на туѓ имот е многу непопуларно и казниво кривично дело и сфатија дека немаат толку приврзаници за да преземат макар еден храм, го напуштија тој начин на дејствување во пракса, иако не и сосема: во нејзината одлука за доделување автономија на својот егзархат СПЦ спомнува некакви нејзини имоти во Р. Македонија, иако такви нема - коишто им ги остава во наследство на своите егзархисти...

Вториот неспорен доказ е недозволения начин на којшто Вранишковски се обидува да ја регистрира својата верска заедница, односно барањето за регистрација во кое го присвојува изворното, историско и суштинско црковно име на МПЦ, а тоа е името 'Охридска Архиепископија'. Во прилог на ова е и фактот што во јавноста лажно се претставува со титулата 'Архиепископ Охридски', назив што се содржи во титулата на Поглаварот на Македонската Православна Црква.

НЕ Б Е С Н О

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

Тоа е единствената и легитимна причина заради којашто не доби дозвола да ја регистрира таа верска заедница. Ниедна друга. Таман работа ако од после ослободувањето во 1944 година ги чекавме СПЦ и Вранишковски дури во 2005 година да ни ја обноват Охридската Архиепископија! Подобро да нè немаше...

И последен неспорен доказ е медиумскиот напад којшто Вранишковски го изврши врз личниот и врз свештеничкиот интегритет на Епископите на Македонската Православна Црква, и тоа на многу недостоинствен и вулгарен начин, како и нападот врз интегритетот на Црквата со негирање на нејзините Свети Тајни, заедно со навредата на верските и националните чувства на народот во Република Македонија. Освен преку личен медиумски настап овој напад беше изведен и преку верските календарчиња, црковните периодики и официјалниот web site на Српскиот егзархат, што е дополнителна отежнувачка околност. Сето ова е евидентирано и документирано. Целта на овој психолошки терор е што поголемо отцепување на народ и свештенство од МПЦ и нивно присоединување кон новата паралелна верска заедница.

Непобитен и очигледен факт за сите е дека обидот за разнебитување на МПЦ го прави за цели и со помош на странска држава и Црква, односно со помош на реакционерните националистички сили, заговорници на идејата за Голема Србија што дејствуваат преку одредени структури на државата Србија и со помош на истите сили присутни во Синодот на СПЦ. Сето ова на сите им стана јасно особено откако официјални претставници на Српската Влада извршија притисок врз Македонската Влада за ослободување на лицето Вранишковски кој е граѓанин на Р. Македонија.

Без да се мешаме во работата на независното судство, комплетната слика на случувањата говори дека неговите постапки воопшто не се наивни и дека не се работи за судски случај во којшто Вранишковски е осуден на издржување казна затвор заради вербален деликт и во кој со таа пресуда му се нарушени верските права и слободи, туку дека Судот правилно пресудил и дека неговите постапки ги имаат сите карактеристики на кривично дело на разгорување на верска и национална омраза и раздор. Па дури би рекле дека неговите постапки имаат карактеристики и на други дејствија коишто можат да се препознаат како инкриминирани во 'Глава 28' од Кривичниот Законик на Р. Македонија со која се опфатени кривичните дела против државата.

Затоа, ако после сè некој се обиде да го ослободи, прикажувајќи го неговиот случај како погрешна одлука на Судот, таквиот нека знае дека само ќе овозможи злото да си продолжи по својот пат и евентуално да заземе уште поголем простор. Но, ако СПЦ и Вранишковски се откажат од патот по којшто тргнале да го решаваат црковниот спор со МПЦ, тогаш јас ќе бидам првиот кој ќе го потпише барањето

ЦАРСТВОТО

Митрополит Струмички Ѓаум

НАЈ П Р В О

за негово помилување и прв што ќе пружам рака за помирување со СПЦ. Веќе еднаш нагласив дека само вистината е непоколеблив темел на покајанието (простувањето), кое пак е единствениот клуч за решавање на меѓуцрковните недоразбирања. Не е согласно со здравиот разум некој да ја прогласува Р. Македонија за земја во која се кршат верските права и слободи. Напротив, македонскиот народ е најверојатно единствен народ во Европа на кој денеска, во 21 век, му се непризнати истовремено и верските и националните права и слободи.

А зошто Вранишковски уште не е осуден за финансиската проневера која согласно наодите на комисијата за внатрешна контрола при Синодот ја има направено и во трите епархии во кои како епископ на МПЦ дејствувал, за тоа ќе го прашате надлежниот судија што ја води соодветната постапка уште од 2002 година. Она што го откри внатрешната контрола при Синодот на МПЦ беше исто така документирано и испратено до СПЦ, преку Српскиот Патријарх Павле. Зошто и тие замолчаа и ништо не презедоа прашајте ги нив.

6. 17 мај 2002 година е поврзан со поименувањето на ш. н. 'Нишки документи', кој се наоѓа на web-страницата на СПЦ. Всушност, со неѓо на МПЦ ѝ се доделуваше автономност и бришење на предзнакот 'Македонска'. Што се случуваше тогаш?

На тема „МПЦ - СПЦ“ досега имам објавено преку 170 страници пишан текст: што во мојата книга „Школа за исихазам“, што во нашиот дневен печат, што на web site-от на Македонската Православна Црква.

Н Е Б Е С Н О

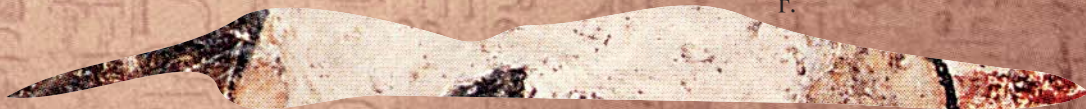

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

И се чудам кога гледам дека некои наши новинари коишто чат-пат и пишуваат за Црквата, „поборници” на истражувачкото новинарство, сè уште ги немаат прочитано. А дали откако ќе прочитаат и правилно ќе сфатат, тоа е друга работа.

Еднаш порано објаснив дека секој што во иднина ќе тврди дека ова отпадничество што денеска се случува во Македонската Православна Црква е последица на „Нишкиот договор” нека знае дека свесно или несвесно ќе биде продолжена рака на српската пропаганда во Република Македонија. Бидејќи тоа е една од тезите пласирани од Белград и од екипата на Вранишковски коишто овде кај нас беа без проверка и размислување прифатени. Со само два факти многу едноставно се објаснува зошто не е точна таа теза: прв факт е дека ниту Патријархот Павле во своето писмо од 2002 → г.

/ Од интервјуто во Утрински Весник/

♦ *Зошто Синодот со години го толерираше самоволието на расчинеишот Јован, не се преземаат мерки ни кога еден клирик на МПЦ поднесе кривична пријава за неговиот евидентен криминал, нишу пак реагиравме кога ујорно го кршеше уславот на МПЦ. Не смејат ли дека винајта ишо денес ни се случува паралелна црква, лежи и во инертноста на Синодот?*

Светиот Синод на МПЦ многу нешто толерира, почнувајќи од самиот себеси па натаму. Нема тоа многу да го објаснувам, но битно е следново: ниту една лоша мисла којашто човек ја прифатил во своето срце, и ниту еден лош збор којшто човек го изговара, и ниту едно лошо дело коешто човек го прави нема да остане неказнето ако не се покае за тоа. Тоа е духовен закон. Односно, ако човек не се покае за злото што го направил, тоа секако ќе му се појави како пречка во неговиот живот на кој било начин: или како болест, или како некоја друга несреќа, или како каков било неуспех што го следи во животот. Должност е на секој православен христијанин да не одговара на зло со зло, туку - со добро, со молитва, со љубов. Само на тој начин му даваме на оној што згрешил време за покајание и спасение, а нашата душа си ја чуваме од последиците на злото. Христос е единствениот судија. Од неговиот суд никој не може да избега. Ниту пак некој ќе биде бескрајно толериран во чинењето зло. Под тој суд, од моментот на гревот, подлежат и сите оние коишто човечки суд уште не ги осудил. Одлуките на Синодот се донесуваат во рамките на погоре кажаното. Понекогаш се преземаат и санкции против извесно недозволено однесување како што се предвидени со каноните, но повторно во духот на љубовта, со педагошка цел.

ЦАРСТВОТО

НАЈ П Р В О

со кое ги повикува Епископатот, свештенството и народот во Република Македонија во канонско и литургиско единство со СПЦ се повика на некаков 'Нишки договор' ниту пак бившиот Повардарски Митрополит прифаќајќи го тој повик објасни дека тоа го прави врз основа на договореното од Ниш. Документите си постојат, секој може да провери. Идејата им текна отпосле, како добар изговор пред останатите Цркви и со цел да прелажат некои наивни верници на МПЦ. И втор факт дека тоа што го прават воопшто не се заснова на Нишкиот работен документ е следново: во официјалната кореспонденција меѓу српските егзархисти и Српската Патријаршија никаде не се спомнува името 'Македонска Православна Црква' како примач или испраќач на дописот, онака како што тоа беше договорено во 'член 14' од работниот документ во Ниш. А како и да се спомне, кога сите тие заедно, и Белградската Патријаршија и гротескниот егзархат, прават невидено пастирско промашување - не признаваат постоење на македонски народ!?

Нишкиот работен документ е само маска за отпадништвото што потоа се случуваше во МПЦ, а вистинска причина, што е општ впечаток кај сите што го познаваме редоследот на настаните, е дека Вранишковски приклучувањето кон СПЦ го направи со цел да ја сочува својата висока црковна позиција. Показател за тоа е критичното време што го одбра за тој свој

потег: приклучувањето го направи во моменти кога внатрешната контрола на Светиот Архиепископски Синод на МПЦ веќе почна да го разоткрива неговото незаконско финансиско работење.

Она што е битно за работниот документ од Ниш е фактот дека каков било конечен договор со СПЦ прифаќа или одбива само САС на МПЦ, исто како што и Соборот на СПЦ ги потврдува или ги одбива преговарачките достигнувања на својата комисија. Затоа, нашите потписи се ирелевантни во случајов. Инаку, зошто имаше потреба да се свика Соборот на СПЦ за да се изјасни по повод Нишкиот работен документ ако за тоа одлучувавме или бевме овластени ние на ниво на комисији? Или зошто беше потребно да се свика седница на САС на МПЦ за да се изјасни по работниот документ од Ниш? Јасно е дека без согласност на двата Синода и без потписите на двајцата Поглавари никаков договор не може да биде прифатен и валиден и само злонамерно може да се нарече договор. Значи, ниту Патријархот Павле и бившиот Повардарски Митрополит се повикаа на некаков 'Нишки договор' при формирањето на Српскиот егзархат во Македонија, ниту пак Српскиот егзархат спроведува таков договор, ниту пак таков договор постои. Постои нацрт-договор како работна верзија врз која уште треба да се усогласуваат ставовите на двете комисији.

Н Е Б Е С Н О

INTERVIEW со:

БАРАЈТЕ ГО

Во Ниш главно потпишавме заради восогласување на еклисиолошките, литургиските и канонските прашања помеѓу нас. На чисто теолошко ниво постигнавме еден договор со СПЦ многу поповолен отколку што на пример Бугарската и Грчката Црква имаат со Цариградската Патријаршија. Тие две Цркви обврзани се да одат во Цариград за варење на Светото миро (со кое се совршува Светото Крштевање) и од таму го добиваат, со што се доведува во прашање и самата нивна автокефалност, а ние издејствувавме Светото миро да го вариме и во Скопје. Тоа беше петти по ред работен документ меѓу двете делегации, иако прв потпишан, но не требаше да биде и последен.

Ние, како комисија, и самите бевме свесни дека не можевме да го одбраниме тој документ пред Светиот Синод на МПЦ, ниту пак сакавме, бидејќи откако безмалку и без поголеми несогласувања ја утврдивме црковната содржина на работниот документ, ние веднаш се разидовме и се судривме со српската комисија кога на ред дојде политичката димензија и содржина на договорот. Ние знаевме дека не можеме да го објасниме неприфаќањето од српска страна на пастирски и црковно издржаниот термин 'самостојност' наместо политички оптоварените термини 'автономија' и 'автокефалија' и знаевме дека не можеме да го објасниме пастирскиот апсурд, односно непостоењето на името 'Македонска Православна Црква' во целиот документ, ниту пак сакавме. Затоа уште на самиот работен состанок во Ниш, а тоа стои негде во записниците, и наши и нивни, јасно им предочивме и ги предупредивме српските делегати дека без терминот 'самостојност' и без името 'Македонска Православна Црква' нема никаков договор со нив ниту ваков договор може да помине кај Светиот Архиепископски Синод на Македонската Православна Црква. Тоа и се случи. Уште на првата седница на нашиот Синод после Ниш работниот документ беше едногласно и без дискусија отфрлен како пастирски недооформен, со надеж на пастирски подобро решение по продолжувањето на разговорите.

Битно е дека со неприфаќањето на нашето уставно име - Македонска Православна Црква - и со неприфаќањето на самостојниот статус во Нишкиот работен документ од страна на СПЦ и после сценариото 'Вранишковски' што тие во очај го организираа, јасно за сите се пројави чисто политичката димензија на проблемот меѓу нашите Цркви.

ЦАРСТВОТО

НАЈ ПРВО

7. Синодој на МПЦ почна да ги возобновува своите редови, односно со хироџоничијето на тројцајта нови Епископски Цркви му одговори на нејријателној дека е живоџворна, силна и има енерџија да ги преброди сите кризи. Колку оваа насока создава можности за стабилизирање на положбајта на МПЦ, но и за оџворање канал за комуникација со другиите Цркви, кои досега од СПЦ слушаа за ш. н. разно-разни „црни џејна“ во нашиот Синод?

Веќе видовме дека проблемите меѓу Црквите се должат на етнофилетизмот и на заробеноста од страстите, која пак ја лоциравме токму кај оние што треба да ја водат паствата. Затоа, неопходно е меѓу нас да се намножи оној ков на пастири коишто од своите духовни почетоци и со севкупниот свој личен развој се вградиле и растеле во пазувите на Црквата, очистени, просветлени и обожувани од Божествена-та благодат во неа, и кои сходно на својот благодатен духовен раст ќе одговорот на пастирскиот призив и ќе го понесат чинот што му соодветствува.

Значи, ни требаат Пастири кои ќе го возобноват православниот духовен живот и ќе го разгорат огинот на верата, кои во пракса и со личен пример ќе го актуелизираат Светото Предание, кои ќе се грижат за единството и првенството по чест меѓу Црквите, кои ќе го сочуваат достоинството (еклисијалната полнота) на локалната епископална Црква, како и пастирскиот авторитет и кредибилитет на Помесната Црква. Со еден збор, потребни ни се свети луѓе. Појавата на такви Епископи сигурно ќе ги олесни комуникацијата и заедничарењето на Црквите во Христос и ќе придонесе за разрешување на проблемите. Ова важи за сите Цркви, особено за оние чии претензии за власт се протегаат надвор од нивните канонски граници и кои имајќи ја гредата во своето око, се обидуваат да ја извадат раската од окото на своите браќа со крајно несоодветен и груб инструмент, паралелна ерархија.

И уште нешто, никој не е без грев, освен само Господ. Но, одекот и последиците од гревот на некој начин остануваат во рамките на конкретната личност, ако таа паѓа но станува, греша но се кае во Господа. Оној што знае што е покајание, верува и во покајанието на другите и во неговата сила. Оној што не знае што е покајание, не верува ни во покајанието на другите. Само непокајаниот грев е реален потенцијал и основа за уште поголем грев и од тоа треба сите да се чуваме. Затоа се случуваат гревови кои бездруго се прелеваат и ги надминуваат рамките на една

НЕБЕСНО

БАРАЈТЕ ГО

личност и предизвикуваат големо зло. Таков е на пример гревот против единството на Црквата и кога некој свесно и намерно прави дела што ги продлабочуваат црковните раздори. За таков грев речено е дека не го мие ни крвта маченичка. А за оние што ќе донесат мир е речено: *Блажени се миројворциите, зашто тие синови Божји ќе се наречат* (Мат. 5, 9). Секој нека си го одбере патот...

8. *Зошто во работата на Синодот на МПЦ не се вклучени новиите Епископи? Знаеме дека канонски ова прашање е дискутабилно, но стигнува збор за значајни и за историски моменти за нашата Црква и за македонската држава.*

Новите Епископи се вклучени во работата на Светиот Синод. Секако, од еклисиолошка гледна точка нивното учество во Синодот е дискутабилно, но од перспектива на проблемите во кои се наоѓаме, како и заради нивниот вовед во работата на Синодот, би рекол дека нивното учество е неопходно. Исто така, нивното учество е неопходно и заради единството на Синодот, бидејќи друго е кога заедно делиме лошо и добро, и друго е кога заеднички го носиме крстот.

❖ *И на крајот, неизбежно е прашањето: не мислите ли дека за несоодветните политики на црковниот врв на МПЦ, за пасивноста и лошата кадровска политика, со преголема лесноста вината постојано ја префрлате на новинарите?*

Видете, треба многу внимание и познавање кога се пишува за Црквата. Речено е: кога говорите за црковно лице или за црковни институции - внимавајте! Или ќе биде вистина она што го тврдите, односно кумурот ќе биде оладен па ќе си ги извалките рацете, односно душата, или ќе пренесувате непроверени информации па ќе фатиете жар во рака и многу ќе се изгорите, односно ќе ги напишате на својата душа. И во двајта случаи, ќе признаете, е доста незгодно. Најдобро е да се пренесе информација од проверен извор без многу да се коментира, и тоа ако се работи за информација што надградува, а не за информација што руши. А многу е лошо да критикувате во невреме, особено кога немате поим за суштината на нештата. Во секој случај, новинарите се најмалку виновни за она што се случува. Одговорноста е само во двајта Синоди на Црквата, особено во Белградскиот, кој ги пружа своите грабливи раце (својата прверзна глупост) надвор од неговите граници.

(Од интервјуто во „Утрински Весник“)

ЦАРСТВОТО

Митрополит Струмички Наум

НАЈ ПРВО

9. Во процесот на возобновување на манастириите, односно на монашеството, и на активниот живот во Црквата под духовно раководство, МНЦ во последно време положи навистина автентични темели, за што вие имате значаен удел. Имате лоши моменти кога бевте прозивани за одредени состојби во монашеството. Во овој процес вие испирајте, дали во него се уште наоѓаат инспирација?

Како прво, возобновувањето на монаштвото е Божја работа, а не човечка, и многу убав знак за Р. Македонија. Кого, пак, Бог ќе го употреби како инструмент за тоа возобновување, тоа не е важно.

Возобновувањето на монаштвото во смисла на бројност на манастири и луѓе е една работа, а возобновувањето во смисла на квалитет на православниот духовен живот е друга работа. Само второто е вистински неопходно и е главна причина за непрестајна инспирација и за мене самиот и за оние коишто духовно ги раководам. Целта е умносердечната молитва. Монахот без таа молитва не е монах. Таквиот монах само по својот надворешен изглед се разликува од лаиците. Немањето на умносердечна молитва кај монахот е знак дека срцето му е заробено од страстите, особено од страста на високото мислење за самиот себеси, и дека умот му е непросветлен. Едно е интелектуален или опитен ум, а друго 'просветлен'. Без умносердечна молитва нема просветленост на умот. Монасите без тој дар и може да функционираат додека се во благословот на послушанието на духовен отец, особено на оној кој е носител на дарот на умносердечната молитва, но не и надвор од тој благослов.

Задача на духовниот отец којшто го има дарот на умносердечната молитва е да остави свои наследници носители на истиот дар. Тоа секако не зависи само од него туку и од подвигот на учениците и особено од дарот Божји. Ако тоа не го постигне, ништо не направил. После неговата смрт монаштвото што било под негово духовно раководство ќе продолжи да живее по некоја инерција, додека повторно не замре. Манастирите, пак, повторно ќе чекаат да се појави носител на дарот на умносердечната молитва за да заживеат. Но Господ ќе не чува од такво зло! Господ ја негува и чува Својата Црква.

НЕ БЕ

